

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA UMETNOSTNA ZGODOVINA V LETU 2025

Poročilo DPK SM za umetnostno zgodovino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine –primerjava po letih.....	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025.....	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	9
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025	11
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	13
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanem in notranjem delu izpita	13
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	14
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih	14
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	16
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	17
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	18
5.1	Zunanje ocenjevanje	18
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	18
6	Povzetek	19
6.1	Ocena uspeha kandidatov	19
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	19
6.3	Druge ugotovitve	19

Avtorja:

Anton Starc, glavni ocenjevalec za umetnostno zgodovino

dr. Rebeka Vidrih, predsednica DPK SM za umetnostno zgodovino

Poročilo je potrdila DPK SM za umetnostno zgodovino na 7. seji, 7. 10. 2025.

Ljubljana, oktober 2025

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

- b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

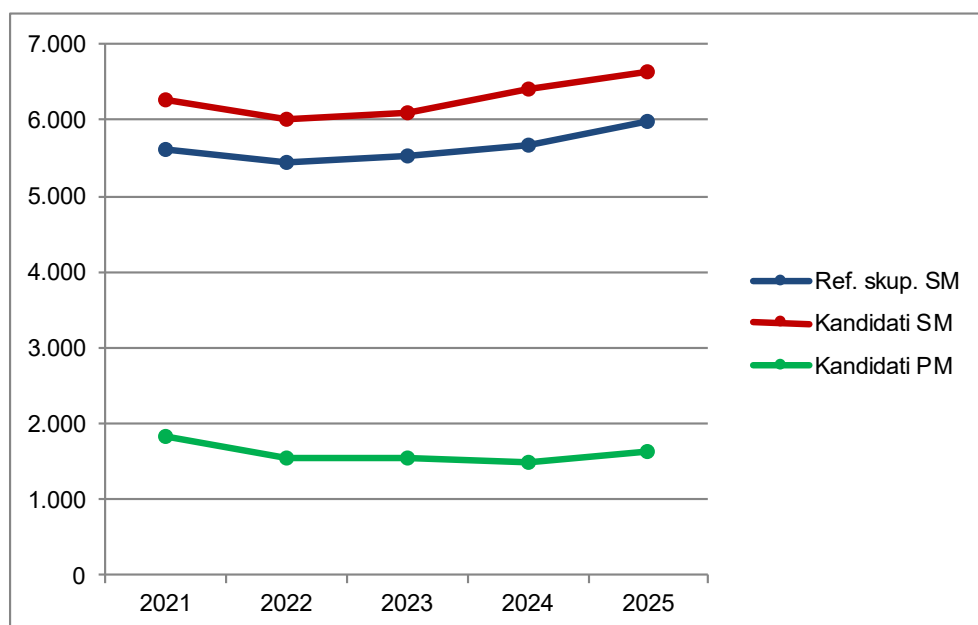
Okrajšava: kandidati PM.

1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: *Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	5.615	6.264	1.846
2022	5.444	6.022	1.542
2023	5.539	6.088	1.558
2024	5.674	6.395	1.482
2025	5.994	6.648	1.634

Slika 1.1.1: *Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

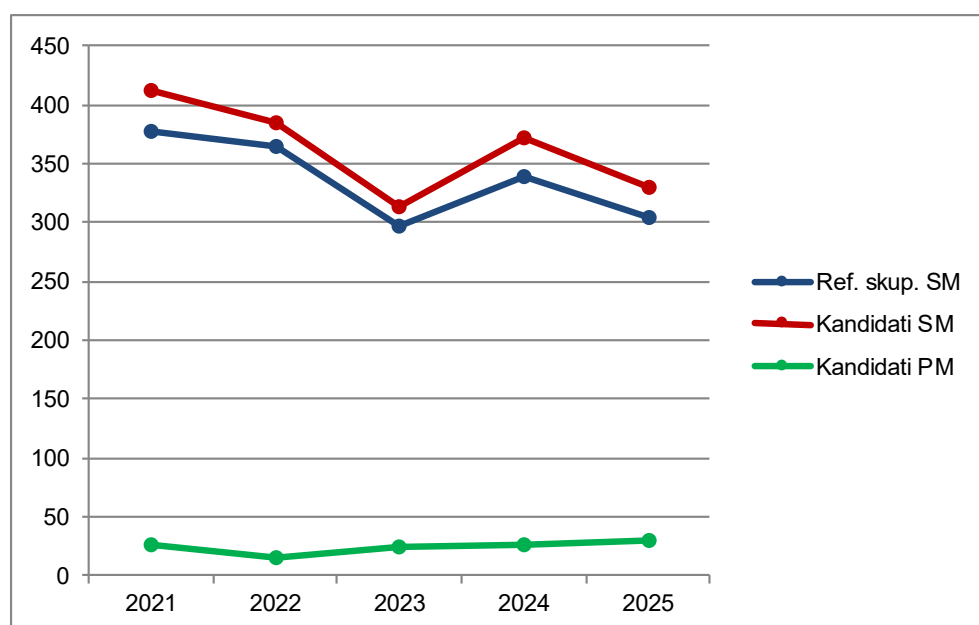
Vir: Državni izpitni center, 2025

1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali umetnostno zgodovino v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	377	412	27
2022	364	385	16
2023	296	313	24
2024	338	372	27
2025	304	330	31

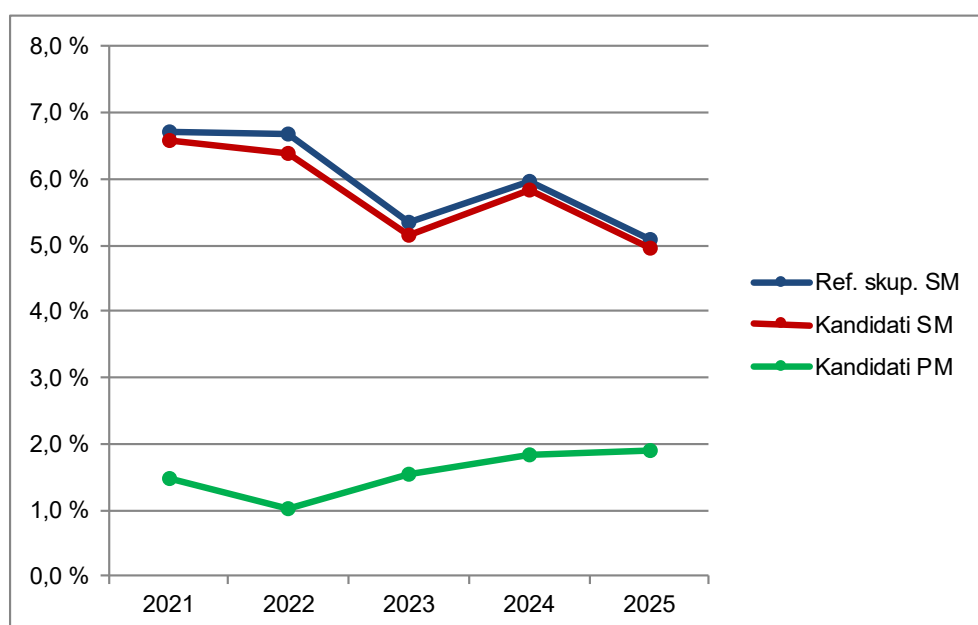
Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali umetnostno zgodovino (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: *Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	6,7 %	6,6 %	1,5 %
2022	6,7 %	6,4 %	1,0 %
2023	5,3 %	5,1 %	1,5 %
2024	6,0 %	5,8 %	1,8 %
2025	5,1 %	5,0 %	1,9 %

Slika 1.2.2: *Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Vir: Državni izpitni center, 2025

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025

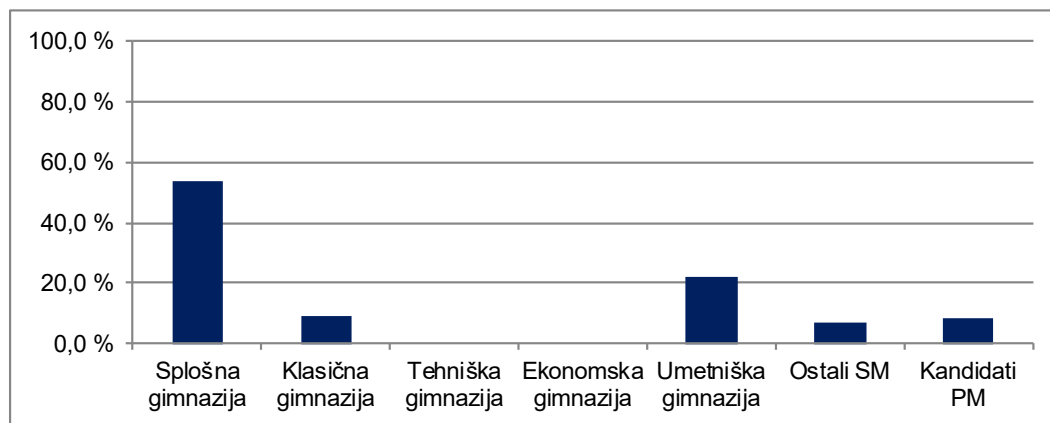
	Število	Delež
Splošna gimnazija	193	53,5 %
Klasična gimnazija	32	8,9 %
Gimnazija	225	62,3 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	79	21,9 %
Strokovna gimnazija	79	21,9 %
Ref. skup. SM	304	84,2 %
Ostali SM	26	7,2 %
Kandidati SM	330	91,4 %
Kandidati PM	31	8,6 %

gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

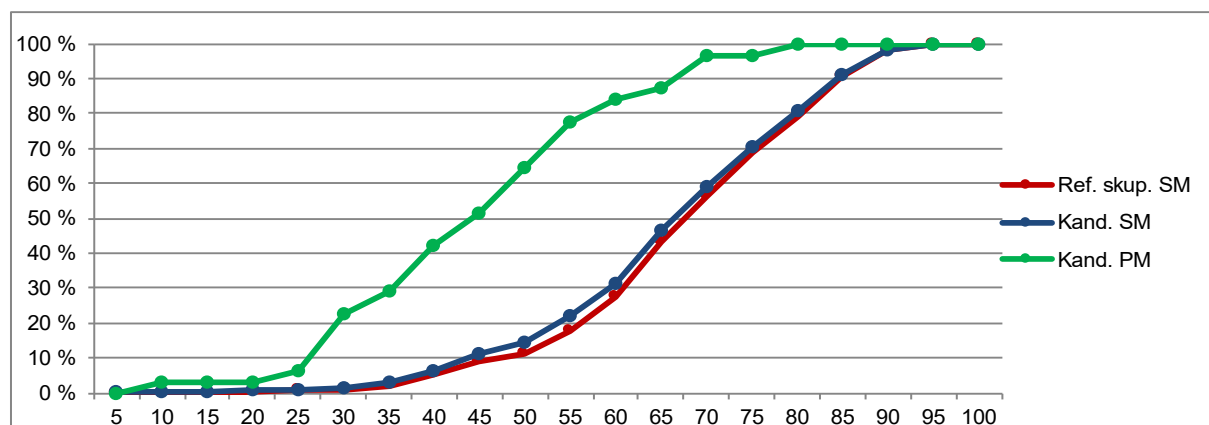
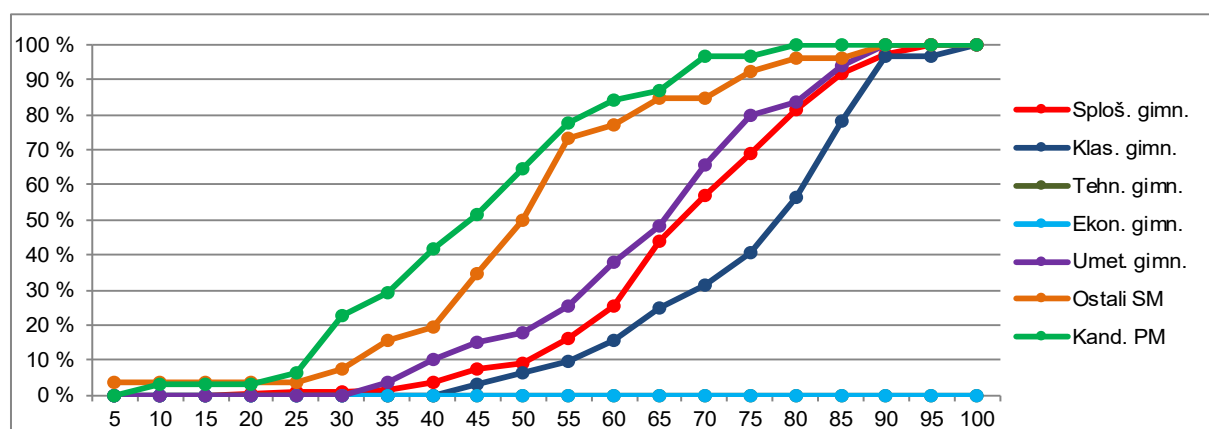
Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri umetnostni zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2025 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.1.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
21-25	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5
31-35	1	0	1	0	0	3	3	4	6	2	2
36-40	4	0	4	0	0	5	5	9	10	1	4
41-45	7	1	8	0	0	4	4	12	16	4	3
46-50	4	1	5	0	0	2	2	7	11	4	4
51-55	13	1	14	0	0	6	6	20	26	6	4
56-60	18	2	20	0	0	10	10	30	31	1	2
61-65	36	3	39	0	0	8	8	47	49	2	1
66-70	25	2	27	0	0	14	14	41	41	0	3
71-75	23	3	26	0	0	11	11	37	39	2	0
76-80	24	5	29	0	0	3	3	32	33	1	1
81-85	20	7	27	0	0	8	8	35	35	0	0
86-90	11	6	17	0	0	5	5	22	23	1	0
91-95	5	0	5	0	0	0	0	5	5	0	0
96-100	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0
SKUPAJ	193	32	225	0	0	79	79	304	330	26	31

Preglednica 2.1.2: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %	3 %
15	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %	3 %
20	1 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	4 %	3 %
25	1 %	0 %	1 %	-	-	0 %	0 %	1 %	1 %	4 %	6 %
30	1 %	0 %	1 %	-	-	0 %	0 %	1 %	1 %	8 %	23 %
35	2 %	0 %	1 %	-	-	4 %	4 %	2 %	3 %	15 %	29 %
40	4 %	0 %	3 %	-	-	10 %	10 %	5 %	6 %	19 %	42 %
45	7 %	3 %	7 %	-	-	15 %	15 %	9 %	11 %	35 %	52 %
50	9 %	6 %	9 %	-	-	18 %	18 %	11 %	14 %	50 %	65 %
55	16 %	9 %	15 %	-	-	25 %	25 %	18 %	22 %	73 %	77 %
60	25 %	16 %	24 %	-	-	38 %	38 %	28 %	32 %	77 %	84 %
65	44 %	25 %	41 %	-	-	48 %	48 %	43 %	46 %	85 %	87 %
70	57 %	31 %	53 %	-	-	66 %	66 %	57 %	59 %	85 %	97 %
75	69 %	41 %	65 %	-	-	80 %	80 %	69 %	71 %	92 %	97 %
80	81 %	56 %	78 %	-	-	84 %	84 %	79 %	81 %	96 %	100 %
85	92 %	78 %	90 %	-	-	94 %	94 %	91 %	91 %	96 %	100 %
90	97 %	97 %	97 %	-	-	100 %	100 %	98 %	98 %	100 %	100 %
95	100 %	97 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

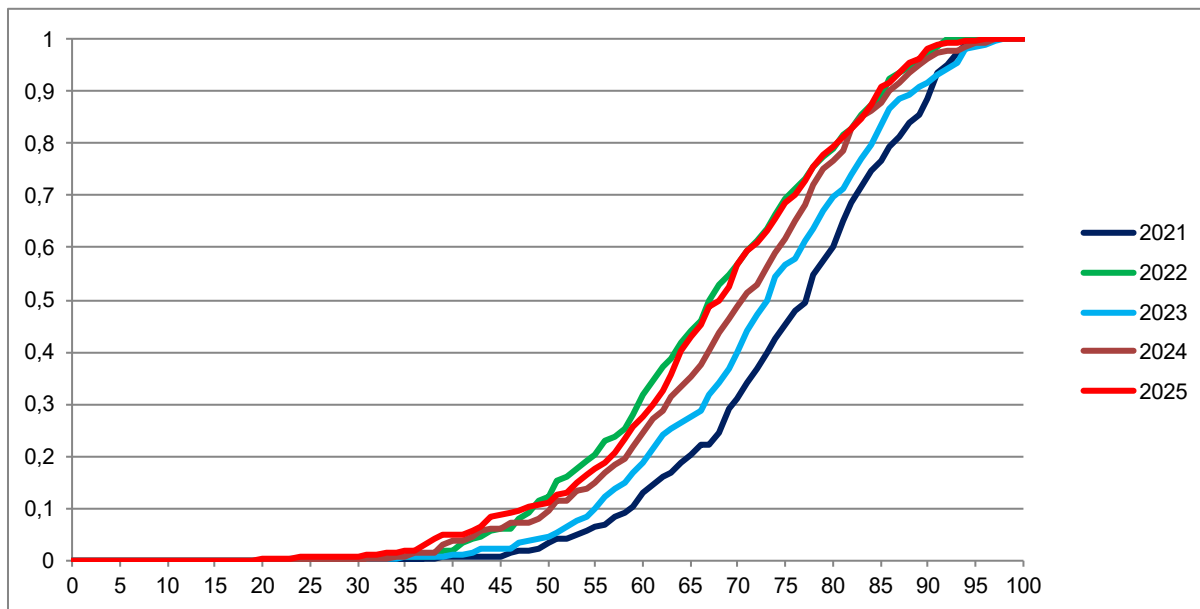
Vir: Državni izpitni center, 2025

2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2021 do 2025, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2021	50	62	74	85
2022	47	59	71	82
2023	50	62	74	85
2024	49	61	73	83
2025	48	60	72	83

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2025

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

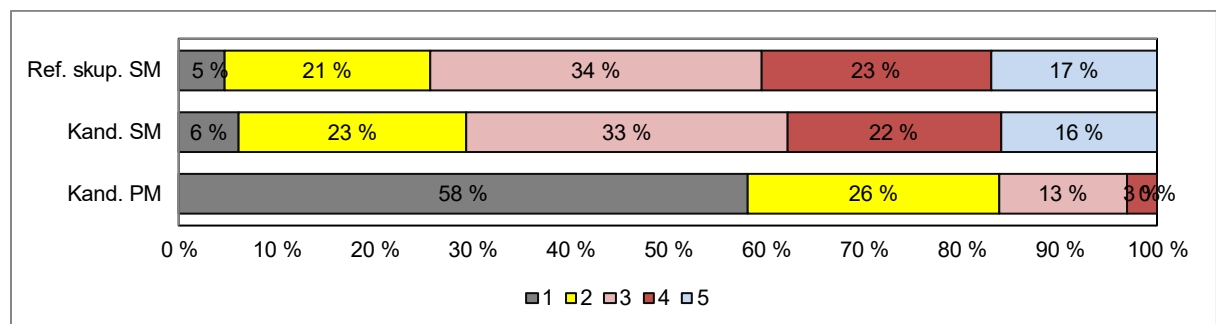
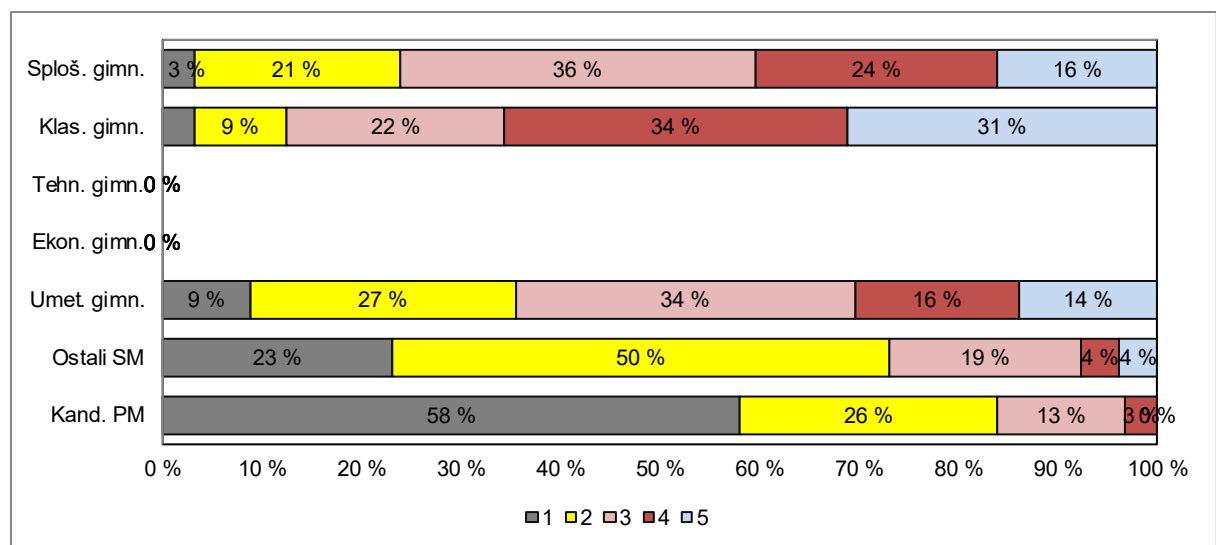
Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri umetnostni zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2025 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.3.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	6	1	7	0	0	7	7	14	20	6	18
2	40	3	43	0	0	21	21	64	77	13	8
3	69	7	76	0	0	27	27	103	108	5	4
4	47	11	58	0	0	13	13	71	72	1	1
5	31	10	41	0	0	11	11	52	53	1	0
Uspešni	187	31	218	0	0	72	72	290	310	20	13
Skupaj	193	32	225	0	0	79	79	304	330	26	31

Preglednica 2.3.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	3 %	3 %	3 %	-	-	9 %	9 %	5 %	6 %	23 %	58 %
2	21 %	9 %	19 %	-	-	27 %	27 %	21 %	23 %	50 %	26 %
3	36 %	22 %	34 %	-	-	34 %	34 %	34 %	33 %	19 %	13 %
4	24 %	34 %	26 %	-	-	16 %	16 %	23 %	22 %	4 %	3 %
5	16 %	31 %	18 %	-	-	14 %	14 %	17 %	16 %	4 %	0 %
Uspešni	97 %	97 %	97 %	-	-	91 %	91 %	95 %	94 %	77 %	42 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Vir: Državni izpitni center, 2025

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025.

Preglednica 3.1: *Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2025*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	193,00	32,00	225,00	0,00	0,00	79,00	79,00	304,00	330,00	26,00	31,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	20,29	22,81	20,66	-	-	19,00	19,00	20,25	20,02	15,81	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,79	4,13	3,84	-	-	3,87	3,87	3,85	3,79	2,89	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,75	4,13	3,80	-	-	3,94	3,94	3,84	3,80	3,17	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,30	3,81	3,37	-	-	3,00	3,00	3,27	3,18	2,15	1,61
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,25	3,81	3,33	-	-	2,92	2,92	3,22	3,12	1,96	1,61
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	67,83	74,84	68,83	-	-	63,79	63,79	67,52	66,14	50,05	44,46
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	68,00	78,00	69,00	-	-	66	66,00	68,00	67,00	50,50	44,00
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	13,63	12,95	13,72	-	-	14,92	14,92	14,19	15,18	17,25	15,97
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,65	4,06	3,71	-	-	4,09	4,09	3,81	3,74	2,56	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,53	4,33	4,49	-	-	4,29	4,29	4,43	4,39	3,67	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,79	0,74	0,79	-	-	0,80	0,80	0,79	0,80	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,70	0,76	0,72	-	-	0,74	0,74	0,70	0,72	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,67	0,74	0,69	-	-	0,59	0,59	0,64	0,65	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,61	0,66	0,63	-	-	0,71	0,71	0,64	0,67	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,61	0,66	0,63	-	-	0,71	0,71	0,64	0,67	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,61	0,72	0,63	-	-	0,48	0,48	0,55	0,58	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,40	0,64	0,42	-	-	0,36	0,36	0,41	0,45	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,33	0,73	0,37	-	-	-0,06	-0,06	0,26	0,28	-	0,40
Odstotek neuspešnih s PP	3,11	3,13	3,11	-	-	8,86	8,86	4,61	6,06	23,08	58,06
Odstotek neuspešnih brez PP	7,77	3,13	7,11	-	-	16,46	16,46	9,54	11,82	38,46	58,06

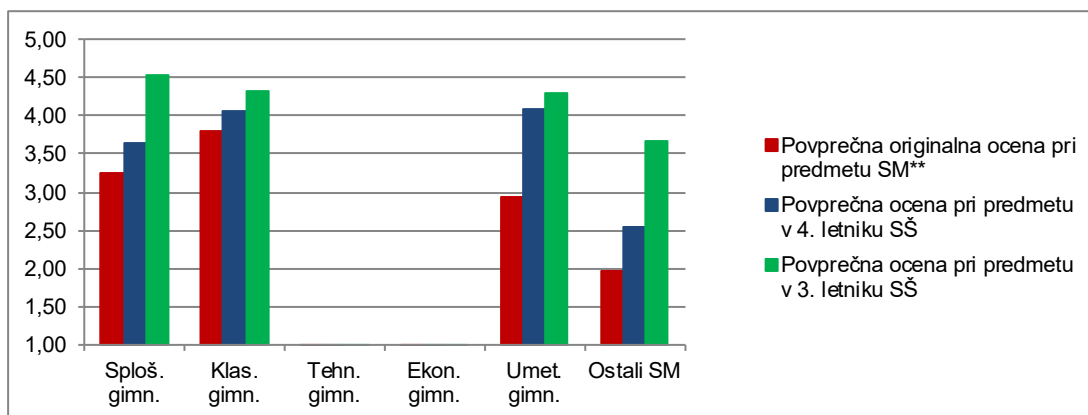
*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

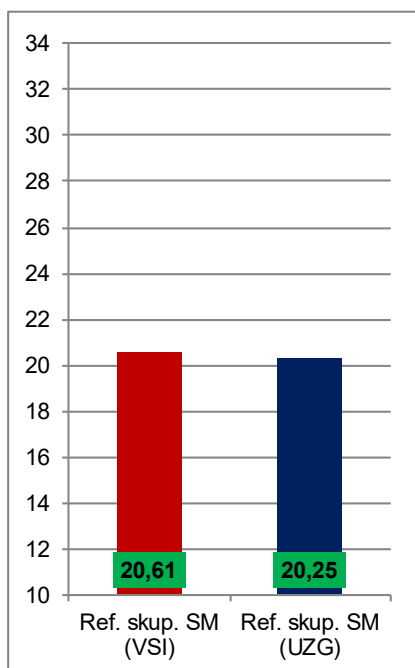
Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine in povprečnih ocen iz umetnostne zgodovine v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2025

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2025 prvič v celoti opravljali splošno matura (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz umetnostne zgodovine (ref. skup. SM – UZG).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2025

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

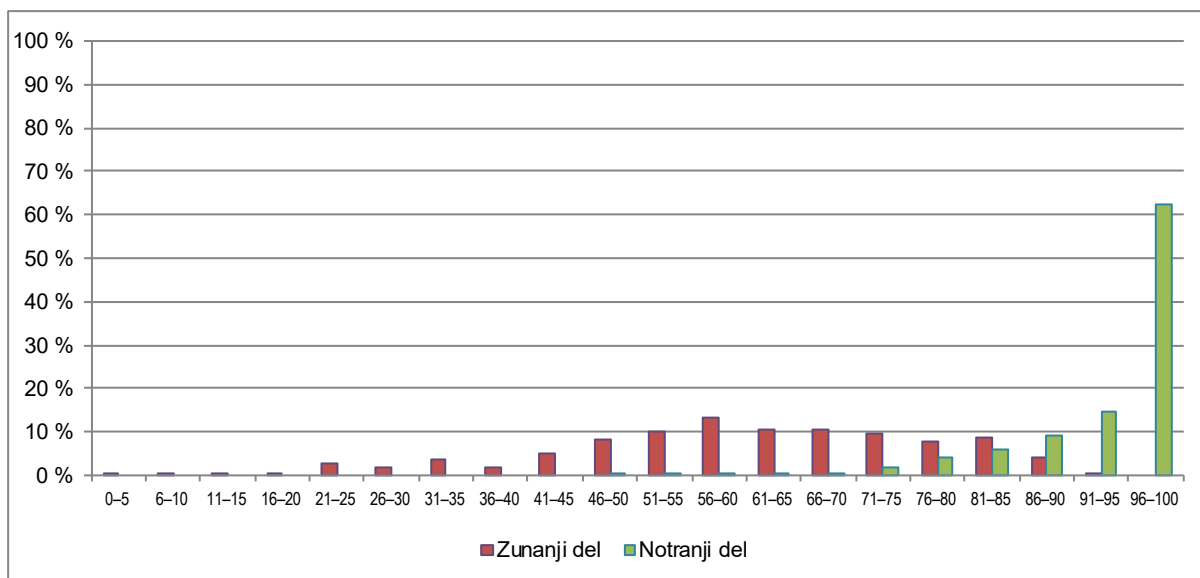
Preglednica 4.1.1: *Osnovni statistični podatki*

	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	304	304
Povprečno število odstotnih točk	48,45	19,07
Standardni odklon odstotnih točk	13,69	1,60
Maksimalno število odstotnih točk	75,75	20,00
Povprečna težavnost	0,61	0,95

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

Preglednica 4.1.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita*

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	1 %	0 %
21–25	3 %	0 %
26–30	2 %	0 %
31–35	4 %	0 %
36–40	2 %	0 %
41–45	5 %	0 %
46–50	8 %	0 %
51–55	10 %	0 %
56–60	13 %	0 %
61–65	11 %	0 %
66–70	11 %	1 %
71–75	10 %	2 %
76–80	8 %	4 %
81–85	9 %	6 %
86–90	4 %	9 %
91–95	1 %	14 %
96–100	0 %	62 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2025

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1A	Izpitna pola 1B	Izpitna pola 2A	Izpitna pola 2B	Umetnostno-zgodovinski praktikum
Število kandidatov	304	304	304	304	304
Povprečno število odstotnih točk	18,38	6,17	18,19	5,68	19,07
Standardni odklon odstotnih točk	5,40	2,04	5,44	2,29	1,60
Maksimalno število odstotnih točk	30,00	10,00	30,00	10,00	20,00
Povprečna težavnost	0,61	0,62	0,61	0,57	0,95

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Zunanji del izpita je sestavljen iz dveh izpitnih pol. Vsaka je sestavljena iz dela A (pet nalog polodprtega tipa) in dela B (tri naloge odprtega tipa). Kandidati izberejo štiri naloge v delu A in eno v delu B. Pri vsaki izpitni poli je mogoče doseči 80 točk, posamezna izpitna pola pa predstavlja 40 % končne ocene.

Del A izpitne pole 1 ima letos indeks težavnosti (IT) 0,61 (lani: 0,66; predlani: 0,67), kandidati referenčne skupine SM so pri tej izpitni poli dosegli povprečno 36,74 absolutne točke (lani: 39,43; predlani: 40,04). B-del ima letos indeks težavnosti 0,62 (lani: 0,68; predlani: 0,69), kandidati referenčne skupine SM so pri tej izpitni poli dosegli povprečno 12,39 absolutne točke (lani: 13,58; predlani: 13,79). Rezultati A- in B-dela so letos slabši kot lanski, glede na to, da smo spustili meje med ocenami.

Najlažja strukturirana naloga v izpitni poli 1 je bila naloga A2 z naslovom *Umetnost antične Grčije* (IT = 0,73; lani: 0,72), od nalog odprtega tipa pa B7 (IT = 0,68; lani: 0,69), Giambolognev *Merkur* kot temeljni spomenik s primerjavo s štirimi gotskimi kipi iz katedrale v Reimsu (*Oznanjenje, Obiskovanje*). V izpitni poli 1 je bila najtežja naloga A1 *Egipčanska umetnost* (IT = 0,53; lani: 0,61). Med nalogami odprtega tipa je bila najtežja naloga B6 (IT = 0,57; lani: 0,66) s katedralo *Notre-Dame Reims* kot temeljnim spomenikom in primerjavo s *Kvadratno hišo v Nimesu*.

Največ kandidatov (269) je v izpitni poli 1 izbralo nalogo A2 z *Grško antično umetnostjo* in najmanj (53) nalogo B7 s temeljnim kiparskim spomenikom Giambologna *Merkur* (IT = 0,68). Največ kandidatov (176) se je v B-delu odločilo za Dürerjev *Avtoportret v krznem plašču*. Še vedno najbolj priljubljeni temi iz umetnosti ostajata grška antika in renesansa. Podobno kot lani preseneti indeks težavnosti pri prvi nalogi (A1) iz umetnosti starega veka, torej starega Egipta, lani egejska umetnost.

V izpitni poli 1 je bilo najlažje vprašanje polodprtega tipa A2.3 (IT = 0,87; lani: 0,93), v nalogi *Umetnost antične Grčije*, v katerem so morali kandidati poimenovati prostor in mesto na sliki z Atensko akropolo ter zapisati imeni dveh svetišč. Med nalogami B-dela je bila najlažja postavka B7.1 (IT = 0,94; lani: 0,97) navedba osebne izkaznice temeljnega spomenika Giambologne, *Merkur*.

Kot najtežje se je izkazalo vprašanje A1.2 (IT = 0,27; lani: 0,50) v nalogi iz egipčanske umetnosti, v katerem so morali kandidati razložiti strokovni izraz votivni predmet. Med postavkami v delu B po indeksu težavnosti izstopajo B8.6 (IT = 0,17), B7.6 (IT = 0,16), B6.6 (IT = 0,24) in B7.7 (IT = 0,12), B8.7 (IT = 0,13) in B6.7 (IT = 0,28), ki sta postavki za celostni vtis besedila in primerjalno opredelitev osebnega mnenja do obeh primerjanih del. Zaradi vsakoletne slabše pismenosti kandidatov smo s točkami za celosten vtis besedila ta del izpita še nekoliko otežili. Tukaj očitno nismo dosegli cilja, saj vsako leto opazamo slabšo artikuliranost, skromnost zaključnih misli in pomanjkanje kakšne bolj poglobljene refleksije. Kandidati so v svoji opredelitvi do likovnih del in pri oblikovanju osebnega mnenja zelo površni. Očitno je, da se kandidate premalo opozarja na ta del eseja oziroma se temu, zaradi malega števila točk, učitelji ne posvečajo posebej. Vendar bi kandidati ravno tukaj lahko izkazali najvišje ravni razumevanja, razmišljanja, uporabe pridobljenega znanja in artikuliranosti.

Del A izpitne pole 2 - ima IT 0,60 (lani: 0,59; predlani: 0,68). Kandidati so tu v povprečju dosegli 36,38 absolutne točke (lani: 35,21; predlani: 41,07). Del B ima IT 0,57 (lani: 0,64; predlani: 0,63). Kandidati so tu v povprečju dosegli 11,39 absolutne točke (lani: 12,71; predlani: 12,55).

V izpitni poli 2 je bila po indeksu težavnosti v A-delu najlažja naloga A2 (IT = 0,76; lani: 0,67) z naslovom *Prepoznavanje umetnika* (Bernini), v B-delu naloga B7 (IT = 0,65; lani: 0,68) z Rodinovimi *Meščani iz Calaisa*. Za najtežjo se je izkazala naloga A5 (IT = 0,51; lani: 0,48) z naslovom *Arhitektura 20. stoletja na Slovenskem*.

Po indeksu težavnosti je bilo v A-delu izpitne pole 2 najlažje vprašanje A2.1 (IT = 0,88; lani: 0,72), kjer so kandidati morali na podlagi danih slik (Bernini, Rim, barok) prepoznati ime umetnika, mesto in obdobje, v B-delu pa osebne izkaznice vseh treh temeljnih spomenikov – B7.1 in B8.1 (IT = 0,86; lani: 0,91) ter B6.1 (IT = 0,72). Tudi pri rešitvah – osnovnih podatkih o likovnih umetninah opazamo večjo površnost in nenatančnost kandidatov pri zapisu podatkov, kar priča tudi rahel padec indeksa težavnosti.

Med nalogami A-dela je bila največkrat izbrana naloga A3, *Romantika in realizem* (291 kandidatov), v B-delu pa naloga B8, primerjava Davidove *Prisege Horacijev* z Velázquezovo *Predajo Brede* (156 kandidatov). Najmanj kandidatov se je odločilo za nalogo B6 s temeljnim arhitekturnim spomenikom *Ljubljanska stolnica* (68 kandidatov). Kandidati se praviloma redkeje odločijo za naloge z arhitekturnimi spomeniki.

Najtežja vprašanja v izpitni poli 2 so se nanašala na opredelitev osebnega odnosa do primerjanih del, temeljnega spomenika s primerjanim delom, in sicer vprašanji B6.6 in B8.6 (IT = 0,14), še nižji indeks težavnosti je bil spet pri celotnem vtisu besedila, pri vprašanjih B6.7 in B8.7 (IT = 0,13) ter B7.7 (IT = 0,19). Rezultati tukaj so identični preteklemu letu oziroma so za spoznanje slabši. V A-delu je bilo najtežje vprašanje A5.4 (IT = 0,32; lani: 0,20), ki je spraševalo po funkciji stolpnice na Ravnikarjevem Trgu Republike.

Obe izpitni poli sta po težavnosti dokaj izenačeni, kar je razvidno iz preglednice 4.2.1. Po indeksu težavnosti imata izpitni poli nekoliko nižji indeks kot lani. Rezultati so spet za odtенок slabši kot lani, glede na to, da smo ponovno znižali običajne meje med ocenami.

Posamezne naloge in vprašanja so tako v težavnosti kot tudi v izbirnosti med sabo precej izenačena, med njimi ni bilo večjih odstopanj oziroma so ta manjša, kot v preteklih izpitnih polah. Na splošno opazamo, da indeks težavnosti nalog in vprašanj v primerjavi s preteklimi leti rahlo pada, torej so kandidatom izpitne pole vedno težje, kljub temu da zadnja leta res veliko premišljujemo in se ukvarjamo z obliko, preciznostjo in jasnostjo vprašanj. Opažamo, da ravno slabo bralno razumevanje in nenatančno zapisovanje odgovorov kandidatov sorazmerno z leti vedno bolj narašča in da je to ena od posledic, da indeks težavnosti pada.

Oblikovanje osebnega mnenja o izbranih delih v odprtem tipu nalog nekako ostaja na mrtvi točki, ker je ta postavka vsako leto slabša, in to že nekaj let, kljub opozorilom učiteljem in kandidatom ni doseženih rezultatov. Verjetno bo treba tudi razmisliti o ocenjevanju vtisa celotnega besedila.

Pri nalogah, ki zahtevajo določene razlage ali pojasnjevanje strokovnih pojmov (IP1: 1.2, IP2: 1.1 ali 1.4), na težavnost bolj kot neznanje vpliva nenatančnost in poenostavljanje zapisanih rešitev, zaradi katerih kandidati niso dobili vseh možnih točk.

Tudi letos opazamo vidno boljši rezultat indeksa težavnosti pri dveh postavkah naloge odprtega tipa, opisovanju oblikovnih značilnosti temeljnega likovnega dela in primerjavi z drugim likovnim delom. Tukaj so kandidati uspešnejši, kot so bili pretekla leta. To je ena redkih pozitivnih sprememb, ki so razvidne iz danih rezultatov, da kandidati bolje opisujejo zasnovo likovnih del in so se naučili, kaj lahko primerjajo med danimi deli.

Pri umetnostnozgodovinskem praktikumu so kandidati povprečno dosegli 19,07 točke od 20 možnih (lani: 19,06); IT = 0,95 (lani: 0,95; predlani: 0,95). Notranji del izpita je tako še vedno najmanj zahteven del izpita. Rezultati so podobni tistim iz prejšnjih let, tudi razmerje med zunanjim in notranjim izpitom je že več let enako.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Največji težavi sta neuporaba pravopisnih pravil v zapisanih odgovorih – skromnost besednega zaklada, izpuščanje črk, fonetični zapisi, uporaba velike in male začetnice, in slabo bralno razumevanje.

Kandidati imajo največ težav s pisnim izražanjem, zato zaradi nepravilno zapisanih strokovnih izrazov in imen, nejasno formuliranih povedi in posplošitev ne dosegajo želenih točk.

Zadnja leta vztrajamo pri pravilnem zapisu vsaj strokovnih izrazov, pa se še vedno znajdemo v zagati, kako točkovati neustrezne izraze.

Vedno bolj opazamo tudi slovenjenje angleškega besedišča ali fraz (simplistično, perfekcija ...), ki pa dejansko nimajo ustreznega pomena v rešitvah. Vedno več je tudi zelo splošnih opredelitev v rešitvah, ki pa so premalo natančne, da bi izkazovale poznavanje značilnosti nekega obdobja.

Pogosto se pojavljajo ponavljajoče se napake, kot je npr. nepravilno zapisano *planerizem* ali novi izrazi *armaturna mreža*, *simbolna velikost* ..., ko lahko le ugibamo, kaj je razlog teh ponavljajočih se napak: napačno poučevanje, napaka v nekem viru, iz katerega se učijo kandidati, ali gre le za površnost kandidatov?

Še vedno je zelo skromno tudi oblikovanje lastnega osebnega mnenja o temeljnih spomenikih. Res je ta del vrednoten samo z dvema točkama, vendar se le redko zgodi, da kandidati tukaj prejmejo obe točki.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Ocenjevalci so že med ocenjevanjem opazili, da je manj odličnih kandidatov in da prevladuje dobro povprečje. Vsi ugotavljajo skromnejše pisno izražanje, posploševanje in poenostavljanje zapisov rešitev.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine so opravljali 304 gimnazijci, ki so prvič opravljali celotno maturo, torej je bilo treba oceniti 608 izpitnih pol. Del A izpitne pole je ocenil po en zunanji ocenjevalec, del B pa po dva. Pri ocenjevanju je sodelovalo šest zunanjih ocenjevalcev in štirje člani DPK SM za umetnostno zgodovino.

Kontrolno so bile ocenjene izpitne pole štirih kandidatov, ki so bili eno ali dve odstotni točki pod mejo za pozitivno oceno. Tretje ocenjevanje so izvedli štirje člani DPK SM za umetnostno zgodovino.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Ugovor na oceno je podalo enajst kandidatov (lani 14).

Izpitne pole sta še enkrat pregledala izvedenca, ki sta preverila, ali so vse naloge ocenjene v skladu z *Navodili za ocenjevanje*.

Pri nobenem kandidatu se ni spremenilo število točk, kot tudi ne ocena izpita.

Ponovno opažamo porast neutemeljenih in nesmiselnih ugovorov. Glede na to, da kandidatom ugovore sestavljajo plačljive profesionalne agencije, ki so se specializirale za tovrstne vloge in morajo upravičiti svoje delo, se velikokrat ugovarja točkovanju popolnoma nesmiselnih rešitev kandidatov in ugovori izgubljajo svojo vsebinsko kredibilnost. Še posebej zato, ker se vedno moderira in ocenjuje kandidatom izjemno prijazno. Zato bi bilo smiselno razmisliti, da bi se minus točke pri ugovoru upoštevale pri izračunu končne ocene.

To bi zahtevalo večji premislek in angažma kandidatov pri ugovoru ter razmislek, ali bodo to pravico uveljavljali ali ne.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Uspeh kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine je bil slabši kot lani, zato smo meje med ocenami glede na preteklo leto še spustili, in sicer za eno točko za ocene 2, 3 in 4, medtem ko smo mejo za oceno 5 pustili enako kot lani.

Glede na indeks težavnosti sta bili obe izpitni poli dokaj izenačeni, druga izpitna pola je bila za malenkost težja od prve. Izenačenost po težavnosti med deloma A (vprašanja polodprtega tipa) in B (vprašanja odprtega tipa) je pri prvi izpitni poli zelo dobra, pri drugi pa je razlika za malenkost večja. Skupni indeks težavnosti je glede na lani še nekoliko nižji.

Pri notranjem delu izpita, pri umetnostnozgodovinskem praktikumu, kandidati enako kot vsa leta doslej dosegajo največ točk, indeks težavnosti ostaja zelo visok.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Kakovost izpitnih pol je ustrezna. Taksonomske stopnje so zastopane v primernem razmerju, v skladu z veljavnim *Predmetnim izpitnim katalogom – Umetnostna zgodovina*. Izipitne pole so v tematskem smislu uravnotežene. V prvi izpitni poli se je naloga v delu A, ki jo je izbralo največ kandidatov, izkazala tudi za najlažjo (A2 na temo umetnosti antične Grčije), medtem ko je bila v delu B najlažja naloga B7 (Giambolognin *Merkur*), ki pa jo je izbralo najmanj kandidatov, najbolj priljubljena je bila naloga B8 (Dürerjev *Avtoportret*). Najtežji nalogi sta bili A1 (egipčanska umetnost) in B6 (stolnica v Reimsu). V drugi izpitni poli sta bili največkrat izbrani nalogi A3 (romantika in realizem) ter B8 (Davidova *Prisega Horacijev*), najlažji pa nalogi A2 na temo Berninija ter B7 na temo Rodinovih *Meščanov iz Calaisa*. Najmanj priljubljena je bila naloga B6 (ljubljska stolnica), najtežja pa naloga A5 (arhitektura 20. stoletja na Slovenskem).

Pri pripravljanju letošnjih izpitnih pol še naprej pazimo na jasnost in natančnost postavljenih vprašanj, kar pa se žal ni tudi odrazilo v boljših odgovorih. Bralno razumevanje in pisno izražanje kandidatov sta očitno vedno slabša.

6.3 Druge ugotovitve

Kandidati imajo že vrsto let težave s pisnim izražanjem, oblikovanjem smiselnih povedi, odgovarjajo nejasno in posplošujejo; površno preberejo vprašanje in napačno odgovorijo; težave imajo s pravilnim zapisovanjem strokovnih izrazov in tudi z njihovim razumevanjem.

V delu B še naprej ostaja zelo skromno artikuliran lastni odnos do umetniških del, zelo redki kandidati dosežejo obe možni točki. Z uvedbo točke za celostni vtis besedila (še) nismo dosegli svojega cilja, zelo redki kandidati so se potrudili s smiselnim in ustrezno strokovnim načinom pisanja. Kandidati pa so bili tudi letos zelo dobri v opisovanju oblikovnih značilnosti izbrane umetnine ter v primerjavi izbrane z drugo umetnino.

Opravili smo precej natančno moderacijo in s tem dosegli, da kontrolnega in tretjega ocenjevanja ni bilo veliko. Enajst kandidatov (lani: 14, predlani: 9) je podalo ugovor na oceno, nobenemu kandidatu se ni spremenilo število točk in tudi ne ocena izpita. Ugovori so še naprej v veliki večini neutemeljeni in tudi povsem za lase privlečeni, zato predlagamo razmislek o tem, da bi se pri ugovoru upoštevale tudi minus točke pri izračunu končne ocene. Število oziroma delež kandidatov, ki so na splošni maturi izbrali umetnostno zgodovino, je letos ponovno upadel (kandidati SM letos: 330, lani: 372; delež SM letos: 5,0 %, lani: 5,8%), za malenkost je zraslo število kandidatov poklicne mature (kandidati PM letos: 31, lani: 27).